KIDS WORLD SCHOOL, NAGPUR
SESSION – 2026-27
CLASS - IX
SUBJECT – MARATHI

UNIT		Topic	Sub-Topic	Month		Suggested Ice-Breaking Activity	Teaching Pedagogy	Curricular Goals	Competency	Expected Learning Outcome	Assessment
No.	Name			Starting	Closing						
01	सर्वात्मका शिव सुंदरा (प्रार्थना) (केवळ वाचनासाठी)			JULY DAY 1	JULY	**"डोळे मिटा - शिव शोधा" -** "डोळे मिटा. 10 सेकंदात 'सुंदर' काय दिसलं ते आठवा."	वाचन .स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-1 विकसित करतो विविध प्रकारचे पाठ्य - कथा, कविता, नाटकांचे उतारे, निबंध, लेख व बातम्या - यांच्याशी संलग्न होऊन आकलन व सारांशलेखन कौशल्ये विकसित करतो, आणि विविध श्रोत्यांसाठी लिहिण्यासाठी वेगवेगळ्या युक्त्या वापरतो.	C-1.1: मुख्य मुद्दे ओळखतो, पाठाचे काळजीपूर्वक वाचन करून सारांश लिहितो आणि सुसंगत प्रतिसाद देतो.	निसर्ग-कवितेतील प्रतिमा, प्रतीके व अद्वैत भाव ओळखले व त्यांचे रसग्रहण केले.	
02	संतवाणी संतकृपा झाली			JULY DAY 1	JULY	**अंधारातून उजेडात"** - लाईट बंद करा. विचारा: "कसं वाटलं?" - "भीती, अंधार".लाईट लावा. विचारा: "आता?" - "बरं वाटलं, उजेड".	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-3 अन्वेषण करतो साहित्याच्या विविध प्रकारांचे - प्रारंभिक ते समकालीन कालखंडातील नमुने - अन्वेषण करतो.	C-3.1: साहित्याचे विविध प्रकार - गद्य, पद्य व नाटकाचे प्रारंभिक ते समकालीन नमुने - ओळखतो व त्यांचे रसग्रहण करतो.	संत-सहवासामुळे माणसाच्या जीवनात बदल होतात ते अभंगाच्या आधारे लिहितात.	
	संतवाणी संतकृपा झाली			DAY 2		**"वाणीचा परिणाम"** - वाक्ये बोला: "तू खूप वाईट आहेस" आणि "तुझ्यात खूप गुण आहेत". विचारा: "कोणतं वाक्य ऐकून बरं वाटलं? का?"	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-3 अन्वेषण करतो साहित्याच्या विविध प्रकारांचे - प्रारंभिक ते समकालीन कालखंडातील नमुने - अन्वेषण करतो.	C-3.1: साहित्याचे विविध प्रकार - गद्य, पद्य व नाटकाचे प्रारंभिक ते समकालीन नमुने - ओळखतो व त्यांचे रसग्रहण करतो.	कोण 'संत' वाटतं? आई, शिक्षक, आजी?" – संत ही व्यक्ती नाही, वृत्ती आहे हे कळेल.	
03	" बेटा , मी ऐकतो आहे "			JULY DAY 1	JULY	**मोबाईल विरुद्ध माणूस"** - "घरी तुम्ही बोलत असताना आई-बाबा मोबाईल बघत असतील तर कसं वाटतं?" - "वाटतं त्यांना रस नाही".	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-2 विकसित करतो विविध परिस्थितींमध्ये - औपचारिक व अनौपचारिक - प्रभावी मौखिक व लिखित संवादाची क्षमता विकसित करतो.	C-2.3: आपल्या सामाजिक व सांस्कृतिक परिसरातील विविध पैलूंवर मौखिक व लिखित स्वरूपात कल्पना मांडतो व चिकित्सा करतो. C-2.1: बातम्यांचे लेख, अहवाल व अग्रलेख काळजीपूर्वक ऐकतो व वाचतो आणि त्यावर मत व्यक्त करतो।	आपल्या सामाजिक व सांस्कृतिक परिसरातील नातेसंबंधांवर मौखिक व लिखित स्वरूपात कल्पना मांडली.	

	“ बेटा , मी ऐकतो आहे ”			DAY 2		**"ऐकलं नाही नाटक"** - "तू तुझा आवडता खेळ सांग". तो सांगत असताना दुसऱ्याने जाणूनबुजून दुर्लक्ष करायचं - खाली बघणे, जांभई देणे.	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-2 विकसित करतो विविध परिस्थितींमध्ये - औपचारिक व अनौपचारिक - प्रभावी मौखिक व लिखित संवादाची क्षमता विकसित करतो.	C-2.3: आपल्या सामाजिक व सांस्कृतिक परिसरातील विविध पैलूंवर मौखिक व लिखित स्वरूपात कल्पना मांडतो व चिकित्सा करतो.	श्रवण शक्ति चे महत्व स्पष्ट केले.	
04	जी. आय. पी. रेल्वे			AUGUST DAY 1	AUGUST	"शिट्टी वाजली" :तोंडाने रेल्वेची शिट्टी वाजवा: "कुकूss छुक छुक". विचारा: "हा आवाज कसला?" - "रेल्वे".	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-3 अन्वेषण करतो साहित्याच्या विविध प्रकारांचे - प्रारंभिक ते समकालीन कालखंडातील नमुने - अन्वेषण करतो.	C-3.1: साहित्याचे विविध प्रकार - गद्य, पद्य व नाटकाचे प्रारंभिक ते समकालीन नमुने - ओळखतो व त्यांचे रसग्रहण करतो.	भारतातील पहिली रेल्वे कधी, कुठून कुठे व किती वाजता सुटली स्पष्ट केले.	
	जी. आय. पी. रेल्वे			DAY 2		**"मुंबई ते ठाणे किती वेळ?"** "आता मुंबई ते ठाणे जायला किती वेळ लागतो?" - "लोकलने 1 तास".	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-3 अन्वेषण करतो साहित्याच्या विविध प्रकारांचे - प्रारंभिक ते समकालीन कालखंडातील नमुने - अन्वेषण करतो.	C-3.1: साहित्याचे विविध प्रकार - गद्य, पद्य व नाटकाचे प्रारंभिक ते समकालीन नमुने - ओळखतो व त्यांचे रसग्रहण करतो.	आगगाडी' पाहिल्यावर 1853 मधील लोकांच्या मनात कोणत्या भावना निर्माण झाल्या असतील यावर वाक्यांत मत स्पष्ट केले.	
05	व्यायामाचे महत्व			AUGUST DAY 1	AUGUST	"सगळे उभे रहा. 1 मिनिट जागेवर जॉगिंग करायचं. सुरू!" 1 मिनिट करा.	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-1 विकसित करतो विविध प्रकारचे पाठ्य - कथा, कविता, नाटकांचे उतारे, निबंध, लेख व बातम्या - यांच्याशी संलग्न होऊन आकलन व सारांशलेखन कौशल्ये विकसित करतो, आणि विविध श्रोत्यांसाठी लिहिण्यासाठी वेगवेगळ्या युक्त्या वापरतो.	C-1.2: विशिष्ट उद्देश व श्रोत्यांसाठी लिहिण्याकरता कल्पना व माहितीचे नियोजन करण्यासाठी युक्त्या वापरतो.	दैनंदिन जीवनातील आरोग्यदायी सवयींवर कल्पना मांडली व चिकित्सा केली.	
	व्यायामाचे महत्व			DAY 2		**आळशी विरुद्ध ताजातवाना"** - "आळशी" Act करायला सांगा - जांभया, आळस, कंटाळा.	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-1 विकसित करतो विविध प्रकारचे पाठ्य - कथा, कविता, नाटकांचे उतारे, निबंध, लेख व बातम्या - यांच्याशी संलग्न होऊन आकलन व सारांशलेखन कौशल्ये विकसित करतो, आणि विविध श्रोत्यांसाठी लिहिण्यासाठी वेगवेगळ्या युक्त्या वापरतो.	C-1.2: विशिष्ट उद्देश व श्रोत्यांसाठी लिहिण्याकरता कल्पना व माहितीचे नियोजन करण्यासाठी युक्त्या वापरतो.	नियमित व्यायामाचे शरीर व मनावर होणारे फायदे सांगितले.	

06	ऑलिंपिक वर्तुळाचा गोफ			AUGUST DAY 1	AUGUST	**"मशाल दौड"** -:1 पेन घ्या, "ही ऑलिम्पिक मशाल आहे" "ही मशाल ग्रीस पासून जगभर फिरते. तू पुढच्या बेंचवरच्या मित्राला दे. तो त्याच्या पुढच्याला." 30 सेकंदात वर्गभर फिरवा.	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-3 अन्वेषण करतो साहित्याच्या विविध प्रकारांचे - प्रारंभिक ते समकालीन कालखंडातील नमुने - अन्वेषण करतो.	C-3.1: साहित्याचे विविध प्रकार - गद्य, पद्य व नाटकाचे प्रारंभिक ते समकालीन नमुने - ओळखतो व त्यांचे रसग्रहण करतो.	ऑलिम्पिक प्रतीके, बोधवाक्य व त्यामागील बंधुभाव, शांतता, एकता या मूल्यांचे रसग्रहण केले.	
	ऑलिंपिक वर्तुळाचा गोफ			DAY 2		**जिंकणे की खेळणे?"** – मतदान कराल: "हात वर करा - खेळात जिंकणे महत्वाचे वाटते का खेळणे?" मत मोजा.	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-3 अन्वेषण करतो साहित्याच्या विविध प्रकारांचे - प्रारंभिक ते समकालीन कालखंडातील नमुने - अन्वेषण करतो.	C-3.1: साहित्याचे विविध प्रकार - गद्य, पद्य व नाटकाचे प्रारंभिक ते समकालीन नमुने - ओळखतो व त्यांचे रसग्रहण करतो.	ऑलिम्पिकमुळे जगात बंधुभाव कसा वाढतो यावर उदाहरणांसह मत मांडले.	**[ASSESSMENT AS LEARNING]**
07	दिव्यांच्या शोधामागचे दिव्य			SEPTEMBER DAY 1	SEPTEMBER	"**अंधारात लाईट"** वर्गाचा लाईट व पंखे बंद करा. विचारा: "कसं वाटलं?" - "गरम, अंधार, कंटाळा".	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-3 अन्वेषण करतो साहित्याच्या विविध प्रकारांचे - प्रारंभिक ते समकालीन कालखंडातील नमुने - अन्वेषण करतो.	C-3.1: साहित्याचे विविध प्रकार - गद्य, पद्य व नाटकाचे प्रारंभिक ते समकालीन नमुने - ओळखतो व त्यांचे रसग्रहण करतो.	थॉमस एडिसनच्या जीवनातील मुख्य प्रसंग, संशोधनातील अडचणी व त्यावरील मात ओळखून सारांश स्पष्ट केले.	
	दिव्यांच्या शोधामागचे दिव्य			DAY 2		**मेणबत्ती ते LED"** "मेणबत्ती → कंदील → बल्ब → LED".	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-3 अन्वेषण करतो साहित्याच्या विविध प्रकारांचे - प्रारंभिक ते समकालीन कालखंडातील नमुने - अन्वेषण करतो.	C-3.1: साहित्याचे विविध प्रकार - गद्य, पद्य व नाटकाचे प्रारंभिक ते समकालीन नमुने - ओळखतो व त्यांचे रसग्रहण करतो.	'अपयश म्हणजे यशाकडे जाणारी पायरी' हे एडिसनच्या उदाहरणासह स्पष्ट केले.	
09	उजाड उघडे माळरानही			SEPTEMBER DAY 1	SEPTEMBER	**"कुरूपातले सुंदर"** 1 "कुरूप" वाटणारी गोष्ट सांगायची - "चिखल, काटा, वाळलेलं पान" B ने 10 सेकंदात त्यातलं 1 "सुंदर" काय ते शोधून सांगायचं - "चिखलातून कमळ, काट्यावर गुलाब, वाळलेल्या पानाचा रंग".	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-1 विकसित करतो विविध प्रकारचे पाठ्य - कथा, कविता, नाटकांचे उतारे, निबंध, लेख व बातम्या - यांच्याशी संलग्न होऊन आकलन व सारांशलेखन कौशल्ये विकसित करतो, आणि विविध श्रोत्यांसाठी लिहिण्यासाठी वेगवेगळ्या युक्त्या वापरतो.	C-1.1: मुख्य मुद्दे ओळखतो, पाठाचे काळजीपूर्वक वाचन करून सारांश लिहितो आणि सुसंगत प्रतिसाद देतो.	कवितेतील निसर्ग-चित्रे, विरोधाभास व कवीची जीवनदृष्टी ओळखून त्यांचे रसग्रहण केले.	

	उजाड उघडे माळरानही			DAY 2		**"उजाड म्हणजे वाईट?"** "डोळे मिटा. 'उजाड माळरान' कल्पना करा. काय दिसलं "धूळ, काही नाही, रखरखीत".	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-1 विकसित करतो विविध प्रकारचे पाठ्य - कथा, कविता, नाटकांचे उतारे, निबंध, लेख व बातम्या - यांच्याशी संलग्न होऊन आकलन व सारांशलेखन कौशल्ये विकसित करतो, आणि विविध श्रोत्यांसाठी लिहिण्यासाठी वेगवेगळ्या युक्त्या वापरतो.	C-1.1: मुख्य मुद्दे ओळखतो, पाठाचे काळजीपूर्वक वाचन करून सारांश लिहितो आणि सुसंगत प्रतिसाद देतो.	सौंदर्य पाहणाऱ्याच्या दृष्टीत असते' या विधानाशी सहमत/असहमत असल्याचे उदाहरणासह स्पष्ट केले.	**[ASSESSMENT FOR LEARNING]**
01	व्हेनिस (स्थूलवाचन)			OCTOBER DAY 1	OCTOBER	**"मुंबई vs व्हेनिस"** मुंबई | व्हेनिस. "मुंबईत प्रवास कसा?" - "लोकल, बस, टॅक्सी". लिहा.	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-3 अन्वेषण करतो साहित्याच्या विविध प्रकारांचे - प्रारंभिक ते समकालीन कालखंडातील नमुने - अन्वेषण करतो.	C-3.1: साहित्याचे विविध प्रकार - गद्य, पद्य व नाटकाचे प्रारंभिक ते समकालीन नमुने - ओळखतो व त्यांचे रसग्रहण करतो.	'व्हेनिस' पाठातील भौगोलिक वैशिष्ट्ये, संस्कृती व जीवनपद्धती ओळखून वर्णन स्पष्ट केले.	
	व्हेनिस (स्थूलवाचन)			DAY 2		**"रस्ता कुठे आहे?"** - "तुमच्या गावात/शहरात रस्त्यावर काय धावतं?" - "गाडी, बस,: "एका शहरात रस्तेच नाहीत. फक्त पाणीच पाणी. मग लोक कसे जात असतील?"	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-3 अन्वेषण करतो साहित्याच्या विविध प्रकारांचे - प्रारंभिक ते समकालीन कालखंडातील नमुने - अन्वेषण करतो.	C-3.1: साहित्याचे विविध प्रकार - गद्य, पद्य व नाटकाचे प्रारंभिक ते समकालीन नमुने - ओळखतो व त्यांचे रसग्रहण करतो.	व्हेनिस शहराला 'तरंगते शहर' का म्हणतात ते कारणांसह स्पष्ट केले.	**[ASSESSMENT OF LEARNING]**
10	कुलूप			NOVEMBER DAY 1	NOVEMBER	**"कुलूप कशाला?"** :वर्गाच्या दाराकडे बोट दाखवा: "हे काय आहे? कुलूप कशासाठी वापरतात?" - "चोरी होऊ नये म्हणून, सुरक्षिततेसाठी".	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-1 विकसित करतो विविध प्रकारचे पाठ्य - कथा, कविता, नाटकांचे उतारे, निबंध, लेख व बातम्या - यांच्याशी संलग्न होऊन आकलन व सारांशलेखन कौशल्ये विकसित करतो, आणि विविध श्रोत्यांसाठी लिहिण्यासाठी वेगवेगळ्या युक्त्या वापरतो.	C-1.1: मुख्य मुद्दे ओळखतो, पाठाचे काळजीपूर्वक वाचन करून सारांश लिहितो आणि सुसंगत प्रतिसाद देतो.	'कुलूप' कथेतील पात्रे, प्रसंग, संशय व विश्वास यांचा परस्पर संबंध ओळखून तात्पर्य स्पष्ट केले.	

	कुलूप			DAY 2		**"चावी हरवली तर?"** "घराला कुलूप लावलं, पण चावी हरवली. आता काय कराल?" - "कुलूप तोडू, चावीवाला बोलावू".मग विचारा: "पण मनाला कुलूप लागलं आणि चावी 'विश्वास' असेल, ती हरवली तर? कुलूप तोडता येईल का?"	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-1 विकसित करतो विविध प्रकारचे पाठ्य - कथा, कविता, नाटकांचे उतारे, निबंध, लेख व बातम्या - यांच्याशी संलग्न होऊन आकलन व सारांशलेखन कौशल्ये विकसित करतो, आणि विविध श्रोत्यांसाठी लिहिण्यासाठी वेगवेगळ्या युक्त्या वापरतो.	C-1.1: मुख्य मुद्दे ओळखतो, पाठाचे काळजीपूर्वक वाचन करून सारांश लिहितो आणि सुसंगत प्रतिसाद देतो.	मानवी भावभावना, नाती व मूल्यांचे रसग्रहण स्पष्ट केले.	
11	आभाळ्यातल्या पाऊलवाटा			NOVEMBER DAY 1	NOVEMBER	**"डोळे बंद - स्वप्नाचा रस्ता"** आता कल्पना करा - स्वप्नापर्यंत जाणारा रस्ता कसा आहे? सरळ? वळणदार? ढगातून जातो का?"	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-3 अन्वेषण करतो साहित्याच्या विविध प्रकारांचे - प्रारंभिक ते समकालीन कालखंडातील नमुने - अन्वेषण करतो.	C-3.1: साहित्याचे विविध प्रकार - गद्य, पद्य व नाटकाचे प्रारंभिक ते समकालीन नमुने - ओळखतो व त्यांचे रसग्रहण करतो.	पक्ष्यांच्या आभाळातील स्थलांतराचे मार्ग कसे शोधतात हे सांगू शकले.	
	आभाळ्यातल्या पाऊलवाटा			DAY 2		"**आभाळात पायवाट?"** - "जमिनीवर पायवाट असते. आभाळात पायवाट असू शकते का?" मुले म्हणतील - "नाही, हवेत कशी वाट?".	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-3 अन्वेषण करतो साहित्याच्या विविध प्रकारांचे - प्रारंभिक ते समकालीन कालखंडातील नमुने - अन्वेषण करतो.	C-3.1: साहित्याचे विविध प्रकार - गद्य, पद्य व नाटकाचे प्रारंभिक ते समकालीन नमुने - ओळखतो व त्यांचे रसग्रहण करतो.	वातावरणानुसार पक्षांमध्ये होणारा बदल व त्यांच्या राहण्याच्या स्थितीत होणाऱ्या बदल याबद्दल वर्णन करता आले.	
12	पुन्हा एकदा			NOVEMBER DAY 1	NOVEMBER	**"पडलो तरी..."** - उठ-बस करा. पण प्रत्येक वेळी बसल्यावर 'पुन्हा एकदा' म्हणूनच उठायचं."झाल्यावर विचारा: "दमलात तरी उठलात का? का?" - "'पुन्हा एकदा' म्हटलं म्हणून".	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-1 विकसित करतो विविध प्रकारचे पाठ्य - कथा, कविता, नाटकांचे उतारे, निबंध, लेख व बातम्या - यांच्याशी संलग्न होऊन आकलन व सारांशलेखन कौशल्ये विकसित करतो, आणि विविध श्रोत्यांसाठी लिहिण्यासाठी वेगवेगळ्या युक्त्या वापरतो.	C-1.1: मुख्य मुद्दे ओळखतो, पाठाचे काळजीपूर्वक वाचन करून सारांश लिहितो आणि सुसंगत प्रतिसाद देतो.	पुन्हा एकदा' कथेतील मध्यवर्ती पात्राच्या स्वभाववैशिष्ट्ये, संघर्ष व विजय ओळखून प्रेरणा घेतली.	

	पुन्हा एकदा			DAY 2		**"वय झाले म्हणजे संपलं?"** - "आजी-आजोबा म्हातारे झाले की काय म्हणतात?" - "आता आमच्याने होत नाही".	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-1 विकसित करतो विविध प्रकारचे पाठ्य - कथा, कविता, नाटकांचे उतारे, निबंध, लेख व बातम्या - यांच्याशी संलग्न होऊन आकलन व सारांशलेखन कौशल्ये विकसित करतो, आणि विविध श्रोत्यांसाठी लिहिण्यासाठी वेगवेगळ्या युक्त्या वापरतो.	C-1.1: मुख्य मुद्दे ओळखतो, पाठाचे काळजीपूर्वक वाचन करून सारांश लिहितो आणि सुसंगत प्रतिसाद देतो.	अपयश हे यशाची पहिली पायरी' हे कथेच्या आधारे पटवून दिले.	
13	तिफन			DECEMBER DAY 1	DECEMBER	"**हे काय आहे?" -** "तिफन" शब्द लिहा. "कोणी पाहिलंय? हे काय असतं?" शहरातील मुलांना माहीत नसेल.	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-3 अन्वेषण करतो साहित्याच्या विविध प्रकारांचे - प्रारंभिक ते समकालीन कालखंडातील नमुने - अन्वेषण करतो.	C-3.1: साहित्याचे विविध प्रकार - गद्य, पद्य व नाटकाचे प्रारंभिक ते समकालीन नमुने - ओळखतो व त्यांचे रसग्रहण करतो.	'तिफन' या कृषी-अवजाराची रचना, कार्य व शेतकऱ्याच्या जीवनातील स्थान ओळखून वर्णन केले.	
	तिफन			DAY 2		**"बैल नसेल तर?"** "शेतात नांगर ओढायला बैल लागतो. समजा उद्या सगळे बैल गायब झाले. शेती कशी होईल?"	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-3 अन्वेषण करतो साहित्याच्या विविध प्रकारांचे - प्रारंभिक ते समकालीन कालखंडातील नमुने - अन्वेषण करतो.	C-3.1: साहित्याचे विविध प्रकार - गद्य, पद्य व नाटकाचे प्रारंभिक ते समकालीन नमुने - ओळखतो व त्यांचे रसग्रहण करतो.	ग्रामीण जीवन व कृषी-संस्कृतीवर आधारित पाठ वाचून माहिती व अनुभव ग्रहण केला.	
15	माझे शिक्षक व संस्कार			DECEMBER DAY 1	DECEMBER	**डोळे मिटा, आठवा" -** "डोळे मिटा. 1 मिनिटासाठी तुमचा सर्वात आवडता शिक्षक आठवा.	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-1 विकसित करतो विविध प्रकारचे पाठ्य - कथा, कविता, नाटकांचे उतारे, निबंध, लेख व बातम्या - यांच्याशी संलग्न होऊन आकलन व सारांशलेखन कौशल्ये विकसित करतो, आणि विविध श्रोत्यांसाठी लिहिण्यासाठी वेगवेगळ्या युक्त्या वापरतो.	C-1.1: मुख्य मुद्दे ओळखतो, पाठाचे काळजीपूर्वक वाचन करून सारांश लिहितो आणि सुसंगत प्रतिसाद देतो.	'शिक्षक हा दुसरा पालक असतो' या विधानावर आपले मत मांडण्यात यशस्वी झाले.	

	माझे शिक्षक व संस्कार			DAY 2		**मेणबत्तीचा खेळ"**: "ही मेणबत्ती जळून काय करते?" - "प्रकाश देते".मग विचारा: "पण स्वतः वितळून जाते ना? तसंच शिक्षक आपल्यासाठी स्वतः झिजतात.	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-1 विकसित करतो विविध प्रकारचे पाठ्य - कथा, कविता, नाटकांचे उतारे, निबंध, लेख व बातम्या - यांच्याशी संलग्न होऊन आकलन व सारांशलेखन कौशल्ये विकसित करतो, आणि विविध श्रोत्यांसाठी लिहिण्यासाठी वेगवेगळ्या युक्त्या वापरतो.	C-1.1: मुख्य मुद्दे ओळखतो, पाठाचे काळजीपूर्वक वाचन करून सारांश लिहितो आणि सुसंगत प्रतिसाद देतो.	शिक्षकांमुळे जीवनात झालेल्या सकारात्मक बदलांवर कल्पना मांडली व कृतज्ञता व्यक्त केली.	
16	शब्दांचा खेळ			JANUARY DAY 1	JANUARY	"1 शब्द, 2 अर्थ" - "कर" म्हणजे काय? उत्तरे घ्या - "हात, आणि 'कर' म्हणजे Tax".	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-1 विकसित करतो विविध प्रकारचे पाठ्य - कथा, कविता, नाटकांचे उतारे, निबंध, लेख व बातम्या - यांच्याशी संलग्न होऊन आकलन व सारांशलेखन कौशल्ये विकसित करतो, आणि विविध श्रोत्यांसाठी लिहिण्यासाठी वेगवेगळ्या युक्त्या वापरतो. CG-5 विकसित करतो विशिष्ट भाषेच्या वैशिष्ट्यपूर्ण बाबी - तिची लिपी व वर्णमाला, ध्वनी, यमक, श्लेष व इतर शब्दखेळ आणि त्या भाषेसाठी अनन्य असलेले खेळ - यांचे रसग्रहण करण्याची क्षमता विकसित करतो।	C-1.1: मुख्य मुद्दे ओळखतो, पाठाचे काळजीपूर्वक वाचन करून सारांश लिहितो आणि सुसंगत प्रतिसाद देतो. C-5.2: भाषण व लेखन अधिक रंजक व आनंददायी करण्यासाठी श्लेष, यमक, अनुप्रास व इतर शब्दखेळांचा वापर करतो।	1 शब्दाचे 2 भिन्न अर्थ असलेली उदाहरणे स्वतः तयार केले.	

	शब्दांचा खेळ			DAY 2		**"यमकाची साखळी"** - "पाणी". मुलांनी शेवटचा आवाज सारखा असणारा शब्द सांगायचा - "राणी, नाणी, गाणी".	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-1 विकसित करतो विविध प्रकारचे पाठ्य - कथा, कविता, नाटकांचे उतारे, निबंध, लेख व बातम्या - यांच्याशी संलग्न होऊन आकलन व सारांशलेखन कौशल्ये विकसित करतो, आणि विविध श्रोत्यांसाठी लिहिण्यासाठी वेगवेगळ्या युक्त्या वापरतो. CG-5 विकसित करतो विशिष्ट भाषेच्या वैशिष्ट्यपूर्ण बाबी - तिची लिपी व वर्णमाला, ध्वनी, यमक, श्लेष व इतर शब्दखेळ आणि त्या भाषेसाठी अनन्य असलेले खेळ - यांचे रसग्रहण करण्याची क्षमता विकसित करतो।	C-1.1: मुख्य मुद्दे ओळखतो, पाठाचे काळजीपूर्वक वाचन करून सारांश लिहितो आणि सुसंगत प्रतिसाद देतो. C-5.1: भाषेचे ध्वनिशास्त्र व लिपी, स्वर व व्यंजनांची संख्या आणि त्यांचा परस्पर संबंध व वापर समजून घेतो।	भाषेतील सौंदर्य, शब्दांचे खेळ व सर्जनशील वापर समजून घेऊन भाषिक क्षमता वाढवली.	
02	विश्वकोश (स्थूलवाचन)			JANUARY DAY 1	JANUARY	**"गुगलच्या आधी काय?"** - "तुम्हाला 'मंगळ ग्रहावर पाणी आहे का?' हे जाणून घ्यायचं असेल तर कुठे शोधाल?"	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-3 अन्वेषण करतो साहित्याच्या विविध प्रकारांचे - प्रारंभिक ते समकालीन कालखंडातील नमुने - अन्वेषण करतो. CG-2 विकसित करतो विविध परिस्थितींमध्ये - औपचारिक व अनौपचारिक - प्रभावी मौखिक व लिखित संवादाची क्षमता विकसित करतो।	C-3.1: साहित्याचे विविध प्रकार - गद्य, पद्य व नाटकाचे प्रारंभिक ते समकालीन नमुने - ओळखतो व त्यांचे रसग्रहण करतो. C-2.2: सामाजिक अनुभवांवर योग्य भाषा वापरून विविध प्रकारचे प्रश्न विचारतो - मुक्त/बंदिस्त, औपचारिक/अनौपचारिक, संदर्भानुरूप व संवेदनशील।	कोणत्याही विषयाची माहिती विश्वकोशात कशी शोधावी याच्या पायऱ्या संगितल्या.	**[ASSESSMENT AS LEARNING]**
	विश्वकोश (स्थूलवाचन)			DAY 2		**"माहितीचा खजिना"** - भारताचे पहिले पंतप्रधान? सूर्याला पृथ्वीची प्रदक्षिणा घालायला किती दिवस? 'ज्ञानेश्वरी' कोणी लिहिली?"	वाचन ,स्पष्टीकरण द्वारा पाठाचे वर्णन	CG-3 अन्वेषण करतो साहित्याच्या विविध प्रकारांचे - प्रारंभिक ते समकालीन कालखंडातील नमुने - अन्वेषण करतो.	C-3.1: साहित्याचे विविध प्रकार - गद्य, पद्य व नाटकाचे प्रारंभिक ते समकालीन नमुने - ओळखतो व त्यांचे रसग्रहण करतो.	'विश्वकोश' या संदर्भग्रंथाची निर्मिती, रचना, उपयुक्तता व मराठी विश्वकोशाचे महत्व जाणून घेतले.	**[ASSESSMENT OF LEARNING]**

UNIT		Topic	Sub-Topic	Month		Suggested Ice-Breaking Activity	Teaching Pedagogy	Curricular Goals	Competency	Expected Learning Outcome	Assessment
No.	Name			Starting	Closing						
01	शब्दांच्या आठ जाती			JULY DAY 1	JULY	"ढाब्यावर आलात? मेनूकार्ड काय? आज स्पेशल आहे - 'नाम' ची भाजी, 'क्रियापद' चा भात, 'विशेषण' ची चटणी!"	उदाहरण द्वारा व्याकरण स्पष्टीकरण	CG-4 विकसित करतो मूलभूत भाषिक पैलू - शब्द व वाक्यरचना - ओळखण्याची क्षमता विकसित करतो, आणि त्यांचा मौखिक व लिखित अभिव्यक्तीत वापर करतो.	C-4.1: मूलभूत भाषिक पैलू - वाक्यरचना, विरामचिन्हे, काळ, लिंग व शब्दांच्या जाती - यांचे अर्थ लावतो, समजून घेतो व वापर करतो.	**परिभाषित करणे** विद्यार्थी शब्दांच्या जातीची व्याख्या व प्रकानुसार वाक्य रूपांतर करू शकले.	
	शब्दांच्या आठ जाती			DAY 2		जेवणात भाजी, भात, चटणी सगळं लागतं, तसंच वाक्यात नाम, क्रियापद, विशेषण लागतं. आज आपण 'शब्दांच्या जाती' चा ढाबा	उदाहरण द्वारा व्याकरण स्पष्टीकरण	CG-4विकसित करतो मूलभूत भाषिक पैलू - शब्द व वाक्यरचना - ओळखण्याची क्षमता विकसित करतो, आणि त्यांचा मौखिक व लिखित अभिव्यक्तीत वापर करतो.	C-4.1: मूलभूत भाषिक पैलू - वाक्यरचना, विरामचिन्हे, काळ, लिंग व शब्दांच्या जाती - यांचे अर्थ लावतो, समजून घेतो व वापर करतो.	आठ जाती सांगून व्याख्या नुसार उदाहरण सांगितले.	

02	लिंग			JULY DAY 1	JULY	पुल्लिंग-1 टाळी, स्त्रीलिंग-2 टाळ्या, नपुंसकलिंग -शांत"	उदाहरण द्वारा व्याकरण स्पष्टीकरण	CG-4 विकसित करतो मूलभूत भाषिक पैलू - शब्द व वाक्यरचना - ओळखण्याची क्षमता विकसित करतो, आणि त्यांचा मौखिक व लिखित अभिव्यक्तीत वापर करतो.	C-4.1: मूलभूत भाषिक पैलू - वाक्यरचना, विरामचिन्हे, काळ, लिंग व शब्दांच्या जाती - यांचे अर्थ लावतो, समजून घेतो व वापर करतो.	**वाक्यात उपयोग करणे** - विद्यार्थी लिंगानुसार सर्वनाम व क्रियापदाचे योग्य रूप वापरू शकले.	
03	वचन			JULY DAY 1	JULY	एक!" - मुलं 1 टाळी. "दोन!" - 2 टाळ्या. "तीन!" - शांत.	उदाहरण द्वारा व्याकरण स्पष्टीकरण	CG-4 विकसित करतो मूलभूत भाषिक पैलू - शब्द व वाक्यरचना - ओळखण्याची क्षमता विकसित करतो, आणि त्यांचा मौखिक व लिखित अभिव्यक्तीत वापर करतो.	C-4.1: मूलभूत भाषिक पैलू - वाक्यरचना, विरामचिन्हे, काळ, लिंग व शब्दांच्या जाती - यांचे अर्थ लावतो, समजून घेतो व वापर करतो.	**कर्ता-क्रियापद संगती लावणे** - विद्यार्थी वचनानुसार क्रियापदाचे योग्य रूप लावू शकले.	

04	अपठित गद्यांश			AUGUST DAY 1	AUGUST	कोणतेही 5 फळ ,फूल सांगा.	प्रश्न उत्तर द्वारा अपठित गद्यांश चे स्पष्टीकरण	CG-1विकसित करतो विविध प्रकारचे पाठ्य - कथा, कविता, नाटकांचे उतारे, निबंध, लेख व बातम्या - यांच्याशी संलग्न होऊन आकलन व सारांशलेखन कौशल्ये विकसित करतो, आणि विविध श्रोत्यांसाठी लिहिण्यासाठी वेगवेगळ्या युक्त्या वापरतो.	C-1.1: मुख्य मुद्दे ओळखतो, पाठाचे काळजीपूर्वक वाचन करून सारांश लिहितो आणि सुसंगत प्रतिसाद देतो.	**अनुमान काढणे -** विद्यार्थी उताऱ्यात थेट न सांगितलेला अर्थ/भाव ओळखू शकले.	

	अपठित गद्यांश			DAY 2		मराठीत प्रश्न विचारा.	प्रश्न उत्तर द्वारा अपठित गद्यांश चे स्पष्टीकरण	CG-1विकसित करतो विविध प्रकारचे पाठ्य - कथा, कविता, नाटकांचे उतारे, निबंध, लेख व बातम्या - यांच्याशी संलग्न होऊन आकलन व सारांशलेखन कौशल्ये विकसित करतो, आणि विविध श्रोत्यांसाठी लिहिण्यासाठी वेगवेगळ्या युक्त्या वापरतो.	C-1.1: मुख्य मुद्दे ओळखतो, पाठाचे काळजीपूर्वक वाचन करून सारांश लिहितो आणि सुसंगत प्रतिसाद देतो.	**थेट प्रश्नांची उत्तरे शोधणे -** विद्यार्थी 'कोण, काय, कुठे, केव्हा' या प्रकारचे प्रश्नांची उत्तरे उताऱ्यातून हुडकून पूर्ण वाक्यात लिहू शकले.	
05	काळ			AUGUST DAY 1	AUGUST	शिक्षक क्रियापद बोलेल - "खेळतो", "गेलो", "जाईल". विद्यार्थ्यांनी वर्तमान, भूतकाळ, भविष्यकाळ ओळखतील.	उदाहरण द्वारा काळाचे फरक स्पष्टीकरण	CG-4 विकसित करतो मूलभूत भाषिक पैलू - शब्द व वाक्यरचना - ओळखण्याची क्षमता विकसित करतो, आणि त्यांचा मौखिक व लिखित अभिव्यक्तीत वापर करतो.	C-4.1: मूलभूत भाषिक पैलू - वाक्यरचना, विरामचिन्हे, काळ, लिंग व शब्दांच्या जाती - यांचे अर्थ लावतो, समजून घेतो व वापर करतो.	काळानुसार विद्यार्थी व्याख्या, प्रकार ,उपप्रकार ,रूपांतर व फरक स्पष्ट करू शकला.	

06	औपचारिक पत्र मागणी पत्र			AUGUST DAY 1	AUGUST	आईच पत्र हारवल ,ते आम्हाला नाही सापडल (गाण)	लेखन नियम द्वारा स्पष्टीकरण	CG-2विकसित करतो विविध परिस्थितींमध्ये - औपचारिक व अनौपचारिक - प्रभावी मौखिक व लिखित संवादाची क्षमता विकसित करतो.	C-2.2: सामाजिक अनुभवांवर योग्य भाषा वापरून विविध प्रकारचे प्रश्न विचारतो - मुक्त/बंदिस्त, औपचारिक/अनौपचारिक, संदर्भानुरूप व संवेदनशील।	मागणी नुसार पत्राचे स्वरूप व लिखाण करू शकले.	**[ASSESSMENT AS LEARNING]**
	औपचारिक पत्र मागणी पत्र			DAY 2		लिफाफा तयार करतील.	लेखन नियम द्वारा स्पष्टीकरण	CG-2विकसित करतो विविध परिस्थितींमध्ये - औपचारिक व अनौपचारिक - प्रभावी मौखिक व लिखित संवादाची क्षमता विकसित करतो.	C-2.2: सामाजिक अनुभवांवर योग्य भाषा वापरून विविध प्रकारचे प्रश्न विचारतो - मुक्त/बंदिस्त, औपचारिक/अनौपचारिक, संदर्भानुरूप व संवेदनशील.	**फरक करणे -** विद्यार्थी तक्रार पत्र व मागणी पत्रातील फरक स्पष्ट करू शकले.	**[ASSESSMENT FOR LEARNING]**

07	निबंध लेखन			SEPTEMBER DAY 1	SEPTEMBER	शब्दाची बॅटरी" - शिक्षक निबंधाचा विषय देईल - "पाऊस"। मुलांनी 30 सेकंदात त्या विषयावर सुचतील तितके शब्द फटाफट बोलायचे.	लेखन नियम द्वारा स्पष्टीकरण	CG - 2 विकसित करतो विविध परिस्थितींमध्ये - औपचारिक व अनौपचारिक - प्रभावी मौखिक व लिखित संवादाची क्षमता विकसित करतो.	C-2.4: विविध श्रोत्यांसाठी योग्य भाषेत विविध प्रकारची पत्रे व निबंध लिहितो.	**निबंधाचे प्रकार ओळखणे -** विद्यार्थी वर्णनात्मक, कथनात्मक, वैचारिक व आत्मकथनात्मक निबंधातील फरक सांगू शकले.	**[ASSESSMENT OF LEARNING]**
08	वाक्यांचे प्रकार आज्ञार्थी वाक्य			NOVEMBER DAY 1	NOVEMBER	आज्ञार्थी वाक्य म्हणायचे कोणतेही एक.	उदाहरण द्वारा व्याकरण स्पष्टीकरण	CG-4विकसित करतो मूलभूत भाषिक पैलू - शब्द व वाक्यरचना - ओळखण्याची क्षमता विकसित करतो, आणि त्यांचा मौखिक व लिखित अभिव्यक्तीत वापर करतो.	C-4.1: मूलभूत भाषिक पैलू - वाक्यरचना, विरामचिन्हे, काळ, लिंग व शब्दांच्या जाती - यांचे अर्थ लावतो, समजून घेतो व वापर करतो.	**प्रकार सांगणे -** विद्यार्थी आज्ञार्थी वाक्याचे 4 प्रकार वर्गीकरण करून सांगू शकले 1. आज्ञा 2. विनंती 3. उपदेश 4. प्रार्थना	

	विधानार्थी वाक्य होकारार्थी वाक्य नकारार्थी वाक्य			DAY 2		मराठी सलग 5 वाक्य बोला.	उदाहरण द्वारा व्याकरण स्पष्टीकरण	CG-4विकसित करतो मूलभूत भाषिक पैलू - शब्द व वाक्यरचना - ओळखण्याची क्षमता विकसित करतो, आणि त्यांचा मौखिक व लिखित अभिव्यक्तीत वापर करतो.	C-4.1: मूलभूत भाषिक पैलू - वाक्यरचना, विरामचिन्हे, काळ, लिंग व शब्दांच्या जाती - यांचे अर्थ लावतो, समजून घेतो व वापर करतो.	विधानार्थी वाक्याची ओळख , रूपांतर ,वाक्य बनवने , होकारार्थी व नकारार्थी वाक्यातील फरक स्पष्ट केला.	
	उद्गारार्थी वाक्य प्रश्नार्थी वाक्य			DAY 3		वाक्यातील चिन्ह नाव ओळख.	उदाहरण द्वारा व्याकरण स्पष्टीकरण	CG-4विकसित करतो मूलभूत भाषिक पैलू - शब्द व वाक्यरचना - ओळखण्याची क्षमता विकसित करतो, आणि त्यांचा मौखिक व लिखित अभिव्यक्तीत वापर करतो.	C-4.1: मूलभूत भाषिक पैलू - वाक्यरचना, विरामचिन्हे, काळ, लिंग व शब्दांच्या जाती - यांचे अर्थ लावतो, समजून घेतो व वापर करतो.	आनंद, दुःख, आश्चर्य, राग यांसारख्या तीव्र भावना व्यक्त करणारे उद्गारार्थी वाक्य तयार केले.	

09	समानार्थी शब्द			DECEMBER DAY 1	DECEMBER	एखाद्या शब्दासाठी अनेक अर्थ सांगा.	स्पष्टीकरण व उदाहरण द्वारा शब्दातील फरक	CG-5विकसित करतो विशिष्ट भाषेच्या वैशिष्ट्यपूर्ण बाबी - तिची लिपी व वर्णमाला, ध्वनी, यमक, श्लेष व इतर शब्दखेळ आणि त्या भाषेसाठी अनन्य असलेले खेळ - यांचे रसग्रहण करण्याची क्षमता विकसित करतो.	C-5.3: भाषेतील काही प्रमुख शब्दखेळांशी - उदा. उलटसुलट शब्द, ध्वनिविपर्यय, विशिष्ट अक्षर/ध्वनी वगळून वाक्ये, कोडी, विनोद, अंताक्षरी, anagram, शब्दकोडी इत्यादी - परिचित होतो. C-5.2: भाषण व लेखन अधिक रंजक व आनंददायी करण्यासाठी श्लेष, यमक, अनुप्रास व इतर शब्दखेळांचा वापर करतो।	**परिभाषित करणे** ज्या शब्दांचा अर्थ एकसारखा असतो त्यांना समानार्थी शब्द म्हणतात सांगू शकले.	

	विरुद्धार्थी शब्द			DAY 2		शब्दानुसार जोड़या लावा. ऊन - सावली	स्पष्टीकरण व उदाहरण द्वारा शब्दातील फरक	CG-5विकसित करतो विशिष्ट भाषेच्या वैशिष्ट्यपूर्ण बाबी - तिची लिपी व वर्णमाला, ध्वनी, यमक, श्लेष व इतर शब्दखेळ आणि त्या भाषेसाठी अनन्य असलेले खेळ - यांचे रसग्रहण करण्याची क्षमता विकसित करतो.	C-5.3: भाषेतील काही प्रमुख शब्दखेळांशी - उदा. उलटसुलट शब्द, ध्वनिविपर्यय, विशिष्ट अक्षर/ध्वनी वगळून वाक्ये, कोडी, विनोद, अंताक्षरी, anagram, शब्दकोडी इत्यादी - परिचित होतो.	**परिभाषित करणे** ज्या शब्दाने मूळ शब्दाच्या उलट अर्थ कळतो त्याला विरुद्धार्थी शब्द म्हणतात सांगू शकले.	
10	समास द्विगु समास			DECEMBER DAY 1	DECEMBER	नंबर वाले शब्द सांगणे.	उदाहरण द्वारा व्याकरण स्पष्टीकरण	CG-4विकसित करतो मूलभूत भाषिक पैलू - शब्द व वाक्यरचना - ओळखण्याची क्षमता विकसित करतो, आणि त्यांचा मौखिक व लिखित अभिव्यक्तीत वापर करतो.	C-4.1: मूलभूत भाषिक पैलू - वाक्यरचना, विरामचिन्हे, काळ, लिंग व शब्दांच्या जाती - यांचे अर्थ लावतो, समजून घेतो व वापर करतो.	**परिभाषित करणे** ज्या समासात पहिले पद संख्यावाचक असते व संपूर्ण शब्द समूहाचा बोध करतो सांगू शकले.	

	द्वंद्व समास तीन प्रकार			DAY 2		जोड्या सांगणे आईबाबा ,ताईदादा	उदाहरण द्वारा व्याकरण स्पष्टीकरण	CG-4विकसित करतो मूलभूत भाषिक पैलू - शब्द व वाक्यरचना - ओळखण्याची क्षमता विकसित करतो, आणि त्यांचा मौखिक व लिखित अभिव्यक्तीत वापर करतो.	C-4.1: मूलभूत भाषिक पैलू - वाक्यरचना, विरामचिन्हे, काळ, लिंग व शब्दांच्या जाती - यांचे अर्थ लावतो, समजून घेतो व वापर करतो.	**परिभाषित करणे** विद्यार्थी द्वंद्व समासाची व्याख्या सांगू शकेल: "ज्या समासात दोन्ही पदे प्रधान असून त्यांच्यामध्ये 'आणि, व, वा' असा अर्थ असतो"।	
	अव्ययी भाव समास			DAY 3		शब्द फोड करणे प्रजापति , आठवडा	उदाहरण द्वारा व्याकरण स्पष्टीकरण	CG-4विकसित करतो मूलभूत भाषिक पैलू - शब्द व वाक्यरचना - ओळखण्याची क्षमता विकसित करतो, आणि त्यांचा मौखिक व लिखित अभिव्यक्तीत वापर करतो.	C-4.1: मूलभूत भाषिक पैलू - वाक्यरचना, विरामचिन्हे, काळ, लिंग व शब्दांच्या जाती - यांचे अर्थ लावतो, समजून घेतो व वापर करतो.	**परिभाषित करणे** विद्यार्थी अव्ययीभाव समासाची व्याख्या सांगू शकेल: "ज्या समासात पहिला शब्द प्रधान असून संपूर्ण जोडशब्द क्रियाविशेषण अव्ययाचे काम करतो"।	

11	कथा लेखन			JANUARY DAY 1	JANUARY	शब्दावरुन कथा ओळख.	लेखन नियम द्वारा स्पष्टीकरण	CG-1विकसित करतो विविध प्रकारचे पाठ्य - कथा, कविता, नाटकांचे उतारे, निबंध, लेख व बातम्या - यांच्याशी संलग्न होऊन आकलन व सारांशलेखन कौशल्ये विकसित करतो, आणि विविध श्रोत्यांसाठी लिहिण्यासाठी वेगवेगळ्या युक्त्या वापरतो.	C-1.1: मुख्य मुद्दे ओळखतो, पाठाचे काळजीपूर्वक वाचन करून सारांश लिहितो आणि सुसंगत प्रतिसाद देतो.	**कथेची कल्पना करणे** - विद्यार्थी दिलेल्या विषय, शीर्षक किंवा चित्रावरून कथेचे बीज/मुख्य कल्पना ठरवू शकेल।	
12	औपचारिक पत्र तक्रार पत्र			JANUARY DAY 1	JANUARY	पत्रा संबंधी शब्द सांगा.	लेखन नियम द्वारा स्पष्टीकरण	CG-2विकसित करतो विविध परिस्थितींमध्ये - औपचारिक व अनौपचारिक - प्रभावी मौखिक व लिखित संवादाची क्षमता विकसित करतो.	C-2.2: सामाजिक अनुभवांवर योग्य भाषा वापरून विविध प्रकारचे प्रश्न विचारतो - मुक्त/बंदिस्त, औपचारिक/अनौपचारिक, संदर्भानुरूप व संवेदनशील.	**वेगवेगळ्या परिस्थितीत पत्र लिहिणे -** विद्यार्थी रजा, शिष्यवृत्ती, तक्रार, चौकशी, संपादकाला पत्र अशा 5-6 प्रकारची औपचारिक पत्रे स्वतः तयार करू शकेल.	**[ASSESSMENT AS LEARNING]**

	औपचारिक पत्र तक्रार पत्र			DAY 2		लिफाफा तयार करणे.	लेखन नियम द्वारा स्पष्टीकरण	CG-2विकसित करतो विविध परिस्थितींमध्ये - औपचारिक व अनौपचारिक - प्रभावी मौखिक व लिखित संवादाची क्षमता विकसित करतो.	C-2.2: सामाजिक अनुभवांवर योग्य भाषा वापरून विविध प्रकारचे प्रश्न विचारतो - मुक्त/बंदिस्त, औपचारिक/अनौपचारिक, संदर्भानुरूप व संवेदनशील.	**उद्देश्य व प्रकार समजणे -** विद्यार्थी सांगू शकेल की औपचारिक पत्र कार्यालय, शाळा, बँक, संपादक यांना विनंती, तक्रार, माहितीसाठी लिहितात.	**[ASSESSMENT FOR LEARNING]**
13	जाहिरात लेखन			JANUARY DAY 1	JANUARY	एखाद्या साबणाची जाहिरात सुरात गाणे.	लेखन नियम द्वारा स्पष्टीकरण	CG-2 विकसित करतो विविध परिस्थितींमध्ये - औपचारिक व अनौपचारिक - प्रभावी मौखिक व लिखित संवादाची क्षमता विकसित करतो। करतो, आणि विविध श्रोत्यांसाठी लिहिण्यासाठी वेगवेगळ्या युक्त्या वापरतो.	C-2.1: बातम्यांचे लेख, अहवाल व अग्रलेख काळजीपूर्वक ऐकतो व वाचतो आणि त्यावर मत व्यक्त करतो। C-2.3: आपल्या सामाजिक व सांस्कृतिक परिसरातील विविध पैलूंवर मौखिक व लिखित स्वरूपात कल्पना मांडतो व चिकित्सा करतो।	**उद्देश्य समजणे** विद्यार्थी सांगू शकेल की जाहिरात लोकांचे लक्ष वेधून वस्तू/सेवा विकण्यासाठी किंवा माहिती देण्यासाठी लिहितात.	**[ASSESSMENT OF LEARNING]**